

Boekbespreking 1

A.M.T. Joosten, *Flora of the blue-green algae of the Netherlands. 1. The non-filamentous species of inland waters*, KNNV Publishing, Utrecht, 2006, 239 pag., € 79,50, ISBN-10: 90-5011-242-0 (ISBN-13: 978-90-5011-242-0). — De blauwwieren of wel Cyanobacteriën vormen een bijzondere en interessante groep van organismen, waarbij giftige vertegenwoordigers, maar ook belangrijke indicatoren voor het bepalen van de waterkwaliteit. Over dat gespecialiseerde onderwerp heeft de KNNV een prachtig boek laten verschijnen.

De publicaties van de KNNV zijn tegenwoordig niet meer alleen gesteld in de Nederlandse taal. Dat is een goede ontwikkeling, omdat dan ook verhandelingen over specialistische onderwerpen gepubliceerd kunnen worden. Het voorliggende boek is er zo eentje. En een hele mooie: ik ken geen enkel boek over deze groep van organismen dat zo mooi is uitgevoerd.

Die Cyanobacteriën hebben met planten gemeen dat ze kunnen fotosynthetiseren, dus met behulp van groen pigment en zonlicht organische voedingsstoffen (suikers) en zuurstof kunnen maken. Zij vormen een van de oudste en meest succesvolle groepen van levende organismen en ze komen in allerlei milieus voor.

In het huidige deel van de *Flora of the blue-green algae of the Netherlands* worden alleen de soorten uit het zoete water behandeld en alleen degene die bestaan uit kleine, losse, kernloze celltjes, die hetzij apart als eencellige organismen voorkomen, of samen in een geleiomhulsel, in een kolonie dus. Bij het op naam brengen van deze blauwwieren is het niet alleen noodzakelijk de vorm en maten van de cellen nauwkeurig onder de microscoop op te meten, maar vaak moet ook de vorm van de kolonie bepaald worden, of de plaats en het aantal cellen in de kolonie, of de aanwezigheid van gasblaasjes (aerotypes) in de kleine celltjes. In de uitgebreide determinatiesleutel worden die kenmerken allemaal gebruikt.

Het boek is een volwaardige internationale publicatie geworden en kan de toets der kritiek zonder meer doorstaan. Daar helpen ook de inleidende hoofdstukken bij (binnenwateren in Nederland als habitat voor blauwwieren door F.A.C. Kouwets; introductie tot de blauwwieren door de schrijver zelf; en gifstoffen in blauwwieren door R. Bijkerk), naast de al eerder genoemde determinatiesleutel, de nauwkeurige beschrijvingen, de discussies over naamgeving, taxonomie, gelijkende organismen, het voorkomen in Nederland (en vaak ook daarbuiten) en de referenties waar men nog meer gegevens over de genoemde blauwwiersoort kan vinden. Er worden in dit boek soorten beschreven die nieuw zijn voor de wetenschap en er zijn ook soorten die nog geen moderne geldige naam hadden maar er nu één gekregen hebben (validatie van namen). Bij echt nieuwe namen is wegens de nomenclatuurregels een in het Latijn gestelde diagnose verplicht, en ook die zijn dus in het boek te vinden. Mocht iemand de betekenis van één of enkele termen niet kennen of begrijpen, dan is er een verklaring van in de *glossary*. En het boek wordt, zoals het hoort, afgesloten met een uitgebreide literatuurlijst en een index van de wetenschappelijke namen. Het is alleen jammer dat in de index niet, zoals wel eens gebeurt, het nummer van de bladzijde waarop de beschrijving staat, **dik** wordt gedrukt. Dat kan flink wat gezocht schelen, want soms (*Aphanothece* bijvoorbeeld) moet uit 16 verwijzingen gekozen worden.

Al met al feliciteer ik de auteur, de KNNV, en de Stichting Alg van harte met het lovenswaardig initiatief voor de uitgave van deze geslaagde publicatie. Ik voeg daarbij de wens dat dit boek internationaal goed ontvangen en verkocht zal worden en kijk graag uit naar het verschijnen van een volgend deel van deze nuttige algenflora.

W.F. Prud'homme van Reine